

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za državno ureditev

Številka: 210-01-4/2021/7
Ljubljana, 4. 10. 2021

EPA 1922-VIII

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 – ZFDO-F in 81/18 – odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20), sprejela naslednje

M n e n j e

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji.

Komisija za državno ureditev (v nadaljevanju: komisija) je na 61. seji, 29. 9. 2021, obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji (ZODPol-G), EPA 1922-VIII (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija **podpira** predlog zakona.

* * *

Predstavnik Ministrstva za notranje zadeve (v nadaljevanju: predlagatelj) je izpostavil, da s predlogom zakona odpravljajo pomanjkljivosti, ki so se pokazale v praksi. Cilj novele je zagotoviti boljšo organiziranost policije in zagotoviti njeno fleksibilnejše delovanje, da se bo lahko učinkovito odzivala na vse varnostne izzive. Drugi del spremembe se nanaša na realizacijo zahtev iz stavkovnega sporazuma in jih je zato treba vnesti v zakonodajo.

Predlagatelj je v nadaljevanju predstavil nekaj bistvenih sprememb v noveli. Predlog zakona tako opredeljuje t. i. zahtevo za poročanje kot sestavni del nadzorne dejavnosti. Jasno so določena pooblastila nadzornikov in pravne podlage za pridobivanje podatkov iz evidence dogodkov, prav tako so določene pravice javnih uslužbencev, ki opravljajo nadzorno dejavnost nad delom policije.

Glede pristojnosti ministra pri usmerjanju policije v predkazenskih postopkih se v predlogu zakona jasneje ureja situacija, pri kateri je bil državni tožilec obveščen o kaznivem dejanju. Državni tožilec v večini dogodkov, s katerimi ga je seznanila

policija, ni prevzel usmerjanja policije, zato zdaj novela prinaša rešitev, da bo samostojno ravnanje policistov v okviru zakonskih pooblastil podvrženo nadzoru nadrejenega. Na ta način bo nadrejeni vedel, v kateri fazi se nahaja neka preiskava. Predlagatelj je pojasnil, da je takšna sprememba predlagana zato, ker se je spremenila Uredba o sodelovanju državnega tožilstva, policije in drugih pristojnih državnih organov in institucij pri odkrivanju in pregonu storilcev kaznivih dejanj ter delovanju specializiranih in skupnih preiskovalnih skupin, ki je bila izdana na podlagi 5. odstavka 160.a člena Zakona o kazenskem postopku in podrobneje ureja vse aktivnosti glede prevzema usmerjanja in dela policije v predkazenskem postopku. Novela bo zdaj poenotila področje, saj trenutno niso enake pristojnosti, določene v Zakonu o organiziranosti in o delu v policiji ter v navedeni uredbi.

Predlagatelj je opozoril tudi na spremembe, ki se nanašajo na Nacionalni preiskovalni urad (NPU). Avtonomnost položaja NPU ni absolutna, saj so enota in direktor NPU podrejeni direktorju Uprave kriminalistične policije. S predlogom sprememb se jasneje določa avtonomnost NPU, določen je katalog kaznivih dejanj, ki jih bo preiskoval in način določanja, katere preiskave sumov kaznivih dejanj bo prevzel urad. Črtane so določbe o imenovanju in razrešitvi direktorja NPU, saj bo veljal enak postopek kot za vse druge javne uslužbence v policiji.

Novela po besedah predlagatelja podrobneje določa notranje varnostne evidence, saj je nujna zakonska podlaga za vodenje teh evidenc. Določajo se nekatere omejitve, med drugim se v 43. členu določa omejitve za policista, ki v času trajanja delovnega razmerja ne sme biti član politične stranke in ne sme opravljati funkcije nepoklicnega župana, nepoklicnega podžupana ali občinskega svetnika.

Predlagatelj je opozoril, da se na novo določajo postopki pridobitve položaja na delovnih mestih vodje organizacijske enote prve ravni generalne policijske uprave, direktorja policijske uprave in načelnika (komandirja) policijske postaje. Posamezniki funkcijo opravljajo za obdobje 5 let in jo nato lahko le še enkrat podaljšajo.

V skladu s sklenjenim stavkovnim sporazumom se določa, da se lahko uslužbencem policije in javnim uslužbencem ministrstva, ki izvajajo podporne naloge za policijo, plača zaradi povečanega obsega dela in zaradi posebnih obremenitev lahko poveča do 20 % osnovne plače.

Določa se, da policisti nimajo pravice stavkati v času delovanja na podlagi 2. odstavka 107. člena Zakona o organiziranosti in delu v policiji (delovanje policije ob naravnih in drugih nesrečah, v krizi, vojnem ali izrednem stanju).

Določa se boljša organiziranost policije pri uporabi pomožne policije tako, da se jasno določa, kdo v pomožni policiji ne more sodelovati; omogoča se sklenitev pogodbe v pomožni policiji tudi po dopolnjenem 60. letu starosti, če oseba uspešno opravi zdravniški pregled in komisija za osebo ugotovi, da ima ustrezne psihofizične sposobnosti.

Komisija je za obravnavo prejela tudi pripombe Združenja mestnih občin Slovenije, pripombe Policijskega sindikata Slovenije, pripombe in predloge Sindikata policistov Slovenije in mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

Predlagatelj je ocenil, da je bilo mnenje Zakonodajne–pravne službe Državnega zbora (v nadaljevanju: ZPS) precej obsežno in da so med Ministrstvom za notranje zadeve in ZPS potekala usklajevanja. Na podlagi tega so pripravljene amandmaji, ki so predvsem nomotehnične narave.

Glede pripomb Združenja mestnih občin Slovenije (v nadaljevanju: ZMOS), da občinski redarji ne bi delovali v pomožni policiji, je predlagatelj opozoril, da gre za zelo majhno število uslužbencev. Večina prerazporejenih občinskih redarjev bi bila razporejenih v Mestni občini Ljubljana (10 oseb), v ostalih mestnih občinah le po nekaj ljudi. Žal kadra tudi v pomožni policiji primanjkuje in zato ni bilo mogoče upoštevati pripomb ZMOS. Predlagatelj je dejal, da menijo, da bodo mestne občine v času, ko bi policija občinske redarje vpoklicala med pomožne policiste, te lahko pogrešali.

Predlagatelj se je na koncu dotaknil še pripomb obeh policijskih sindikatov v delu, ki se nanašajo na vnos stavkovnega sporazuma v predlog zakona in na socialni dialog. Nekaj pripomb se nanaša tudi na plače, vendar je predlagatelj poudaril, da predlog zakona striktno sledi sklenjenemu stavkovnemu sporazumu. Dogovorjene rešitve iz stavkovnega sporazuma so v celoti vnesene v novelo. Vse vnesene rešitve so nastale v procesu intenzivnega medresorskega usklajevanja, ko je bilo, tudi glede na vse zapisnike, jasno povedano in obrazloženo, zakaj je kaj mogoče upoštevati in tudi zakaj nečesa ni mogoče upoštevati.

Za konec je predlagatelj poudaril, da bo policija s sprejemom predlaganih rešitev lahko delovala še učinkoviteje kot doslej.

* * *

Komisija je prisluhnila predstavljenim spremembam v predlogu zakona.

Razprava se je dotaknila predvsem pripomb obeh policijskih sindikatov in pripomb Združenja mestnih občin Slovenije (v nadaljevanju ZMOS).

Državni svetnik, ki v Državnem svetu zastopa interese sindikatov, je opozoril na obsežne pripombe obeh policijskih sindikatov, ki po njegovem mnenju dokazujejo, da predlagatelj, torej Ministrstvo za notranje zadeve, ni sledilo stavkovnemu sporazumu in gre zato za kršitev stavkovnega sporazuma in sodelovanja s socialnimi partnerji. Opozoril je na opozorila sindikatov, ki se nanašajo na 1. člen, ki govori o usmerjanju policije. Po njegovem gre za skrajno občutljivo področje, pri čemer sindikati menijo, da bo prišlo do posrednega vmešavanja ministra za notranje zadeve v odprte postopke in opozarjajo, da bi se lahko samostojnost policista ogrozila, ker bi lahko minister posegel v samostojnost odločanja in izvajanja zakonskih pooblastil policista.

Državni svetnik je izpostavil še spremembe v noveli, ki opredeljujejo možnosti začasne premestitve ali napotitve uslužbenca policije in na katere imajo v sindikatih konkretne pripombe. Izpostavil je občutljivost nadaljnjega omejevanja stavke in opozoril na vprašanja, vezana na status policista. Opozoril je tudi na 21. člen in izvrševanje stavkovnega sporazuma, pri čemer sindikata opozarjata, da je predlagatelj podal predlog, ki je predmet pogajanj na podlagi sporazum o izvrševanju

stavkovnih zahtev in posega v kolektivne pogovore o pravicah in obveznostih, ki še niso razrešene.

Predlagatelj je ponovno poudaril, da se je državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve, skupaj s pooblaščenecem za stike s sindikatom, usklajeval za vsak člen posebej. Šlo je za dolgotrajne in intenzivne pogovore, nekateri dogovori so vezani na finančne omejitve in v teh primerih (npr. dodatno plačilo, vezano na omejitve stavke glede na 107. člen novele) in je treba na koncu skleniti kompromis. Doseženi stavkovni sporazum je v celoti vnesen v predlog zakona in velja za vse zaposlene v policiji, tako kot je bilo dogovorjeno; vključno s tistimi, ki opravljajo pomožne naloge za policijo v delu ministrstva. Predlagatelj je izpostavil, da meni, da bodo zaposleni z dogovorjenim zadovoljni.

Predlagatelj je glede odgovora na vprašanja o zaskrbljenosti policijskih sindikatov, vezanih na usmerjanje policije ponovil, da minister za notranje zadeve ne bo posegal v konkretne postopke, saj nima policijskih pooblastil in njegova pooblastila so jasno omejena. V tem delu se ne spreminja nič drugega, kot da se želi jasno razmejiti pristojnosti med policistom in državnim tožilstvom in bo po novem državni tožilec, ko bo prevzel usmerjanje, moral kriminalistu, ki vodi preiskavo, podati pisne usmeritve. Po mnenju predlagatelja je to prednost, ki bo zaščitila kriminalista, da bo dobil jasne napotke in se bo transparentno vedelo, kakšna so bila tožilčeva navodila glede preiskave kaznivega dejanja.

Komisijo je zanimalo, zakaj je ZMOS izpostavil problem, da občinski redarji ne morejo biti v sestavi pomožne policije, saj so že zdaj ob večjih dogodkih na lokalnem nivoju vključeni v delo in sodelujejo s policijo. V primeru sodelovanja v pomožni policiji bi opravljali podobne naloge kot doslej, le v drugačni organizacijski strukturi.

Predlagatelj je pojasnil, da je bil na to temo opravljen sestanek z dvema združenjema lokalnih skupnosti, kjer se je poskušalo doseči kompromis. Zaplet je delno vezan na novelo Zakona o javnem redu in miru, ki pred kratkim v Državnem zboru ni bila sprejeta. V noveli so bila namreč dodeljena dodatna pooblastila občinskim redarjem glede nekaterih prekrškov in občinski redarji bi tako prevzeli dodatne naloge. Celoten koncept je bil v povezavi z vključitvijo občinskih redarjev v sestavo pomožne policije, problem je bil delno tudi v plačilu oziroma ustreznem nadomestilu za delo občinskih redarjev v sestavi pomožne policije. Nekatero mestno občino (npr. MOL) so v pogovorih tudi izpostavile, da želijo svoj kader na delovne naloge razporejati same.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Predsednik
Komisije za državno ureditev
Rajko Fajt, l. r.